

նայութեան եւ վարդապետութեան
աստիճան շնորհեց սուրբ Յակոբեանց
տաճարին մէջ ի ներկայութեան ժո-
ղովրդոց . ուր ներկայ էին նաեւ Ա-
թէնքի տէրութեան մեծապատիւ հիւ-
սպատոսը , քանի մի յոյն կարգաւորք եւ

իրենց մեծ ուսումնարանին գլխաւոր
դասատուն : Արարողութիւնը խիստ
փառաւոր էր եւ ինքը Արքազան Պատ-
րիարք Հայրն էր ժամարար : Իսկ յիշ-
եալ եօթն սարկաւազունք հետեւ-
եալնէն են .

Սարկաւազ Սարտիրոս Սալղարացի , որ կոչեցաւ տէր Վարդան :

” Գրիգոր Լեղզնկացի , ” տէր Սիրտիչ :

” Պօղոս Վանեցի , ” տէր Սեսրուլ :

” Խաչատուր Կարեկացի , ” տէր Թովմա :

” Գրիգոր Արապկերցի , ” տէր Թադէոս :

” Խաչատուր Սալաթիացի , ” տէր Բարդողիմէոս :

” Ասփայէլ Պօլեցի , ” տէր Սատթէոս :

— Ժառանգաւորաց Դպրոցին հա-
մար կարինէն խրկուած եւ ընդուն-
ուած աշակերտացուի վկայութեան
գիրը , զոր տուած է ըստ սովորու-
թեան Ս . Աթոռոյս յարգոյ բժիշկը ,
կը փութամք հրատարակել :

ԹԻԻ 11.

Ամենապատիւ Արքազան Հայր :

Ըստ հրամանի Ձեր բարձր Սըր-
բազնութեան եւ ըստ կանոնի Աթո-
ռոյս՝ կարնեցի Արչակ Յովասափեան
Ժառանգաւորաց Դպրոցի աշակեր-
տացու նորեկ պատանին ըստ բժշկա-
կանութեան քննելով՝ կատարեալ ա-
ռողջ վիճակի մէջ գտայ . ամենեւին
ժառանգական եւ ստացական ախտ եւ
բնական պակսութիւն մը չունենա-
լուն վկայելով կ'ստորագրեմ :

1866 Ապրիլ 17.

Գ. ԱԵՏՏԻՍ

Ի Սոբէ Երոստէ :

Ս. ՏԵՊԵՃԵԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

ՀԱՐՑԱՌԻՆԻ ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆԻ

Թուաբանութեան կամ համա-
բողական գիտութեան մէջ խիստ ան-

ուանի եղած է իւր դարուն նկատ-
մամբ՝ Անանիա վարդապետը Շիրա-
կացի , որ իններորդ դարուն մէջ ծաղ-
կեցաւ . եւ այս գիտութիւնս սորվե-
ցաւ ի Տրապիզոն Տիւքիկոս յոյն հռ-
չակաւոր թուադէտին քով : Անանիա
երբ զարմանալի կերպով մի յառաջա-
ցաւ համարողական ուսման մէջ ,
սկսաւ իւր ընտիր տաղանդները գե-
ղեցիկ երկասիրութիւններով ծանօ-
թացնել ազգին՝ յօրինելով Յաւագ-
եղի կոչուած աստեղագիտական գիր-
քը . Յաւագ լատինացի է իւր անունով
համառօտ ծանօթութիւն մի Աստ-
ուածաշունչ գրոց մէջ յիշուած եւ
Հրէից ժամանակ գործածուած չա-
փերուն եւ կշիռքներուն վերայ : Բաց
ի այս աշխատութիւններէն եւ վա-
րդապետական ծառերէն՝ որոնց վերա-
յօք չէ մեր խօսքը , ունի ուրիշ մանր
գրուածքներ եւս համարողութեան
վերաբերեալ , Յաւագ իսրայէլական համա-
բող-լեւան եւ կերպից հարցման անունով ,
որոնք անշուշտ ազգին նորահասակ
սղոց գրգիռ մի տալու համար նոյն
գիտութեան հետեւեւելու , զուարճա-
լի հարցմունքներով զանազան օրի-
նակներ մէջ կը բերէ՝ թողլով անոնց
լուծումը իւրաքանչիւր կարգացողին :
Սենք եւս սոյն նպատակաւ՝ ազգա-

յին դպրոցներու համարողութեան դասու աշակերտաց ճաշակնին գրողութեւնը գիտամամբ՝ նոյն գիտնական վարդապետին հարցմունքները Հանդէսիս միջոցաւ կ'առաջարկեմք, անփոփոխ պահելով իւր գրիչը, որ միանգամայն կրնայ օրինակ լինել պարզ և մաքուր հայկաբանութեան :

Հարցումն Ա.

Այսպէս լուայ ի հօդէն իմէ, եթէ ի ժամանակի պատերազմացն Հայոց ընդ Պարսս, սաստիկ քաջութիւնը լինէր ի Վամսարականէն Օլաւրակայ, որպէս թէ ամսօրեայ աւուրբք երկցս յարձակեալ ի վերայ զօրացն Պարսից : Եւ հարկանէր յառաջնուն մն զկէս զօրուն . եւ ի հետ մտեալ՝ հարկանէր յերկրորդուն ըզջորրորդ մասն զօրուն . եւ յերրորդուն՝ զմետասաներորդն . և մնացեալքն անկանէին փախստեայ ի՛Նախաճաւան՝ թուով երկերիւր ութսուն : Արդ, պարտիմք և մէք իմանալ մնացելովքն, եթէ յառաջ քան զկոտորումն ո՞րչափ էին :

Հարցումն Բ.

Այր մի յիմոց մերձաւորաց գումարտ լեալ ի Ռահլ, եգիտ մարդարիտ շահաւոր . և դարձեալ ի տուն և հասեալ ի Վանձակ, վաճառեաց զհասարակ մարդարտին զհատն յիսուն դրամ : Եւ եկեալ ի՛Նախաճաւան, վաճառեաց զչորեւոր (զչորրորդ) մասն մարդարտին՝ յեւթանասուն դրամ զհատն : Եւ հասեալ ի Վուին, վաճառեաց զերկոտասաներորդ մասն մարդարտին զհատն յիսուն դրամ : Եւ մինչ ի Շիրակ առ մեզ եկն, և ունէր մնացեալ մարդարիտս հատս քսան և չորս : Արդ գիտեա մնացելովքն, թէ ամենայն քանի մարդարտն է, և կամ քանի դրամ գինք մարդարտին :

ԱՌԱԿ

Սէր Լաֆա-որի մարիմ էմ և ոչ պատկանի :

Թագաւորին մէկը սեղանը կերակուր կերած ժամանակ սովորութիւն ունէր որ իւր մտերիմ խորհրդականներն ալ չորս կողմը նստած կը խօսակցէին : () որ մի երբ պատնջանէ (փաթլիճան) կերակուր բերին, թագաւորը պատառ մի անկէ ուտելով սկսաւ գովել՝ ու ըսել թէ ի՛նչ ազնիւ կերակուր է : Մտերիմներն ալ պատասխանեցին, այն տէր թագաւոր, պատնջանը ազնիւ բան մի է և ընտիր կերակուրը կ'ըլլայ, և մարդոյս շատ օգտակար է : Սիջոցը քանի մի օր անցաւ, դարձեալ ճաշու ժամանակ պատնջանէ կերակուր բերին սեղան : Թագաւորը պատառ մի առնելով սկսաւ երեսը թթուեցընելով ըսել, թէ այս ի՛նչ դարձելի կերակուր է, ամենեւին սիրած չեմ : Իւր մտերիմներն ալ իրեն հետ սկսան պարսաւել զայն ու ըսել՝ թէ ամենեւին կերակուր ըսելու տեղ մի չունի, և թէ անհամ ու մարդոյս վնասակար կերակուր է : Թագաւորը զարմանալով դարձաւ ըսաւ . ի՛նչ զարմանալի մարդիկ էք դուք . անցեալ օր ես գովելուս՝ դուք ալ հետս գովեցիք, ու հիմայ որ պարսաւեցի, դուք ալ կը պարսաւէք, վնասակար է կ'ըսէք, դուք ի՛նչպէս մարդիկ էք, որ ամենեւին անկեղծութիւն ու մտերմութիւն չէք ցուցըներ : Ասոր վերայ դարձան ու ըսին թագաւորին . Տէր արքայ, մենք պատնջանի մտերիմ չեմք, այլ թագաւորի մտերիմ եմք : Այս պատասխանը թագաւորին ծիծաղը շարժեց :

Այս տեսակ մտերիմներ անպակաս են աշխարհիս մէջ, որոնք մարդոյս